

Актуальність використання фітопрепаратів для лікувальння та профілактики хворих на пародонтоз

Намірі Мохаммед, Зуйкіна Є.В.

Кафедра технології ліків Національного фармацевтичного університету, м. Харків, Україна
zujkina.lizaveta@gmail.com

Незважаючи на пріоритетне використання хіміотерапевтичних препаратів, лікарські рослини продовжують викликати інтерес у лікарів різноманітних спеціальностей, зокрема у стоматологів. Підвищений інтерес до лікарських рослин є результатом частих випадків побічної дії і алергічних реакцій після застосування синтетичних лікарських засобів, антибіотиків, гормональних та інших препаратів.

Сучасна наука підтвердила лікувальні властивості багатьох рослин. Фітопрепарати традиційно використовують для прискорення процесу загоєння після хірургічного втручання та місцевого лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота та хвороб пародонта.

Розглянути актуальність застосування фітопрепаратів як лікувально-профілактичних засобів у пародонтологічних хворих.

В якості об'єктів дослідження в роботі були використані інформаційні дані публікацій в спеціалізованих виданнях та інтернет-джерелах. У роботі використовували методи порівняння, групування, аналізу.

Аналізуючи наукові джерела можна виділити ряд рослин, що використовуються для лікування пародонтиту: відвар мати-й-мачуха, відвар перстачу польового, відвар горичнику, водний екстракт деревоподібного алое, звичайний настій аїру, настій листя рути, подорожник великий, настій на оливковій олії календули (1:10).

Окрім настоїв та відварів для профілактики та комплексного лікування хвороб пародонту використовують зубні еліксири. До складу еліксирів входять вітаміни, екстракти лікарських трав, ефірні олії (м'ятна, гвоздична, анісова, лимонна тощо) та інші речовини. Вони зміцнюють ясна, запобігають

кровоточивості, але найчастіше їх використовують як засіб дезінфекції ротової порожнини і як освіжаючий засіб.

Зубні еліксири, що містять у своєму складі цитрус, мають лікувальні властивості, які відомі з давніх часів. Лікувально-профілактична дія цитрусових пов'язана, головним чином, з вмістом ефірних олій, вітаміну С, каротину. Використовують у стоматології в якості лікувально-профілактичних засобів, соків і відварів із цитрусових.

Дуже корисним є застосування лікарських засобів, у вигляді рідкий екстракт, відвар кореневищ або настої з лікарських трав, особливо при запальних та запально-дистрофічних хворобах пародонту, а також при стоматитах.

Для лікування запально-дистрофічних хвороб пародонту, а саме пародонтозу, застосовують препарати лікарських рослин, яким властива протизапальна, протимікробна дії, а також здатність впливати на обмін речовин у слизовій оболонці ясен та тканинах зуба. Лікарські рослини слід вживати як всередину, так і місцево. Корисно використовувати різні рослинні засоби, що наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 Перелік фітопрепаратів для лікування та профілактики пародонтозу

Лікарська рослина	Форма застосування
Кора верби білої, кора дуба, корені миколайчиків польових або приморських, корінь шавлю кінського	Відвар
Кореневища вовчого тіла болотного, Ромашка лікарська	Відвар, настій
Трава заячої конюшини багатолистої, трава парила звичайного і волосистого, кореневища півників болотних, листя і квіти терену звичайного, бруньки тополі чорної, чайний гриб	Настій
Квасоля велика	Настій, настоянка
Хрін звичайний	Свіжий сік

Дослідження останніх років говорять, що при пародонтозі виникають алергія організму та значні зміни в імунній системі й, в тому числі тканин пародонту. У зв'язку з цим, доцільним є використання препаратів рослинного походження, які виявляють імунотропну і десенсибілізуювальну дії: листки суниці лісової, траву фіалки триколірної, траву череди трироздільної.

Використання рослинних засобів, а саме фітотерапія лікарськими

рослинами, передбачає застосування препаратів, які діють як протизапальний, в'язучий, протимікробний, обволікаючий і протиалергічний засіб. Місцеве застосування лікарських рослин і препаратів на їх основі дає високотерапевтичний ефект як у лікуванні, так і в профілактиці хвороб пародонту, і тому все частіше до цих засобів звертаються лікарі-стоматологи. Не слід також забувати, щоб досягти максимального ефекту, доцільно комбінувати зовнішнє використання фітопрепаратів із внутрішнім. Тому розробка нових фітопрепаратів дасть змогу проводити ефективну та безпечну терапію у пародонтологічних хворих.

Вплив заморожування на антирадикальну активність гемоглобіну інкапсульованого в композитні альгінатні мікроносії

**¹ Нарожний С.В.,¹ Боброва О.М.,¹ Присталов А.І.,
^{1,2} Нардід О.А.**

¹Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, м. Харків, Україна

²Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, м. Харків, Україна
stas.narozhnyi@gmail.com

Однією з актуальних задач сучасної кріобіофізики є зменшення негативного впливу низьких температур на біологічно активні речовини. Одним із підходів для захисту біомолекул від кріопошкоджуючих факторів є їх інкапсуляція у полімерні носії. Мікроносії на основі альгінату натрію використовуються при кріоконсервуванні клітинних структур та як стабілізуюча структура для ферментів.

Нами була модифікована методика отримання композитних мікроносіїв методом електророзпилення на експериментальній установці розробленій у відділі кріобіофізики ІПКіК НАН України. Параметри установки для отримання мікроносіїв: напруга – 6000 В, висота підйому голки – 40 мм, швидкість подачі робочого розчину - 5 мл/год. У якості робочого розчину використовували розчин альгінату натрію низької в'язкості змішаний з гліцерином у різних